

## Factsheet JGZ-richtlijn Psychosociale problemen

### Waarom deze richtlijn?

Deze richtlijn vervangt de vorige JGZ-richtlijn "Vroegsignalering van psychosociale problemen" uit 2008. In 2008 was er nog weinig onderzoek gedaan naar vroegsignaleringsinstrumenten, waardoor de kennis over de validiteit beperkt was. In de herziene richtlijn is er niet alleen aandacht voor vroegsignalering, maar ook voor advisering, interventies en samenwerken in de keten

### Wat zijn psychosociale problemen?

- Emotionele problemen (ofwel internaliserende problemen) zoals angst, teruggetrokkenheid;
- Gedragsproblemen (ofwel externaliserende problemen) zoals agressief gedrag, onrustig gedrag en delinquent gedrag;
- Sociale problemen dit zijn problemen die het kind heeft in het maken en onderhouden van het contact met anderen

### Doel van de richtlijn

- Handvaten bieden aan de JGZ-professional voor het handelen in hun contacten met individuele kinderen, jongeren en hun ouders/verzorgers
- Door de richtlijn te volgen kunnen psychosociale problemen zo vroeg mogelijk worden opgespoord en de juiste zorg tijdig worden ingezet; waardoor de gevolgen voor de ontwikkeling zo beperkt mogelijk worden gehouden

### Wat levert de richtlijn op voor de JGZ professional?

- Verbetering van de kwaliteit van zorg
- ❖ De belangrijkste risico- en beschermende factoren voor psychosociale problematiek zijn in kaart gebracht
- ❖ Per leeftijdsgroep worden enkele korte valide instrumenten aanbevolen die gebruikt kunnen worden tijdens een contactmoment om psychosociale problemen te signaleren
- ❖ Geeft overzicht van effectieve interventies zodat de kinderen met problemen effectieve zorg kan worden aangeboden
- ❖ Aanbevelingen zijn geformuleerd om samenwerking met ouders en professionals te optimaliseren

### Activiteiten

#### ➤ Risicofactoren

- Bij meer dan 2 risicofactoren in gezin;
  - ❖ Gesprek ouders om de risico's te bespreken
  - ❖ Registratie risicofactoren in DD JGZ
  - ❖ Afwegen risico- en beschermende factoren met ouders/jeugdigen
  - ❖ Check behoefte aan aanvullende ondersteuning bij ouders/jeugdigen

#### ➤ Vroegsignaleringsinstrumenten

- Hanteer per leeftijdsgroep een valide vroegsignaleringsinstrument:
  - ❖ 0-4 jaar: kies uit SPARK, DMO protocol, BITSEA of SDQ 3-4 ouderversie
  - ❖ 4-7 jaar: SDQ 4-17 jaar ouderversie
  - ❖ 8-12 jaar: SDQ 4-17 jaar ouderversie
  - ❖ 13-14 jaar: kies uit KIVPA of SDQ kindversie

#### ➤ Interventies

Indien nodig verwijst een jeugdige met psychosociale problemen naar een interventie, genoemd in de NJI databank Effectieve Jeugdinterventies

### Randvoorwaarden

#### M.b.t .scholing

- ❖ Tijd voor JGZ-professional om zich de richtlijn eigen te maken (lezen van de richtlijn en volgen van de instructiebijeenkomst)
- ❖ Scholing van de genoemde vroegsignaleringsinstrumenten indien de organisatie die nog niet gebruikt

#### M.b.t .invoering

- ❖ Financiële middelen voor aanschaf signaleringsinstrumenten en eventueel interventies



Nederlands  
Centrum  
Jeugdgezondheid